

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ**

Αθήνα, **20-11-2023**

Αριθ. Πρωτ. : **108967 - 20-11-2023**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10677
Τηλέφωνο : 210 3893572
Email : gen-sec@mindev.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Θέμα: «Απάντηση στην με αριθμό 992/03-10-2023 Ερώτηση του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ Κωνσταντίνου Χήτα με θέμα «Φαινόμενα αισχροκέρδειας στην τιμή του ελαιόλαδου».

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 101180/31-10-2023 υπηρεσιακό σημείωμα της Υπηρεσίας Συντονισμού

Σε απάντηση της με αριθμό 992/03-10-2023 Ερώτησης του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ Κωνσταντίνου Χήτα με θέμα «Φαινόμενα αισχροκέρδειας στην τιμή του ελαιόλαδου», σας γνωρίζουμε ότι το ελαιόλαδο είναι ένα διεθνώς εμπορεύσιμο αγαθό και, συνεπώς, η τιμή του στην ελληνική αγορά εξαρτάται απολύτως από την τιμή του στις διεθνείς αγορές.

Ειδικότερα, σας γνωρίζουμε ότι το ελαιόλαδο παράγεται, παγκοσμίως, κυρίως στις χώρες που βρίσκονται γύρω από τη Μεσόγειο Θάλασσα και στις οποίες ανήκουν στην εύκρατη ζώνη του Βόρειου Ημισφαιρίου του πλανήτη μας, δηλαδή τις νότιες χώρες της Ευρώπης και την Τουρκία. Σας γνωρίζουμε επίσης ότι το 2022 υπήρξε μία πολύ κακή χρονιά σχετικά με την παραγωγή ελαιολάδου, κυρίως στην Ισπανία που είναι η μεγαλύτερη παραγωγός ελαιολάδου σε παγκόσμια κλίμακα. Η διακύμανση της παραγωγής ελαιολάδου τα τελευταία έτη, βάσει των επίσημων στοιχείων που είναι διαθέσιμα από τη EUROSTAT, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Παραγωγή ελαιολάδου (σε χιλ. τόνους) – Πηγή: EUROSTAT			
Χώρα	2020	2021	2022
Ευρωπαϊκή Ένωση	11.677,04	12.192,78	7.552,15
Ελλάδα	1.001,11	909,17	943,44

Ισπανία	7.750,67	7.682,88	3.677,79
Ιταλία	2.126,16	2.181,35	2.073,80
Πορτογαλία	715,18	1.350,24	774,74
Τουρκία	803,00	1.183,00	2.038,00

Από τον ως άνω πίνακα προκύπτει το συμπέρασμα ότι το έτος 2022 η παραγωγή ελαιολάδου, στην Νότια Ευρώπη, μειώθηκε κατά 4.640.000 τόνους ελαιολάδου ή κατά περίπου 40%.

Προφανώς, η τιμή του ελαιολάδου, όπως συμβαίνει και για κάθε άλλο διεθνώς εμπορεύσιμο αγαθό, καθορίζεται από την διαθέσιμη προσφορά και την διαμορφούμενη ζήτηση. Είναι λοιπόν σαφές ότι, ενώ η προσφορά ελαιολάδου έχει πέσει περίπου στο μισό του 2021 η ζήτηση για ελαιόλαδο έχει παραμείνει σταθερή με αυξητικές τάσεις. Συνεπώς η μεγάλη αύξηση των τιμών του ελαιολάδου είναι νομοτελειακά αναπόφευκτη.

Το γεγονός αυτό γίνεται ακόμα πιο προφανές, αν εξεταστεί ο συγκεντρωτικός πληθωρισμός του ελαιολάδου, στις χώρες όπου υπάρχει υψηλή ζήτηση για την κατανάλωσή του, ο οποίος παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Συγκεντρωτικός πληθωρισμός στο ελαιόλαδο (2021-2023) – Πηγή EUROSTAT			
Χώρα	Δείκτης τιμών 2021	Δείκτης τιμών 2023	Πληθωρισμός 2021 -2023
Ισπανία	109,38	220,81	101,87%
Πορτογαλία	101,36	193,96	91,36%
Ελλάδα	110,45	183,64	66,27%
Ιταλία	101,9	168,0	64,87%

Από τα ως άνω στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

α) οι τιμές του ελαιολάδου έχουν αυξηθεί παγκοσμίως λόγω της χαμηλής παραγωγής το 2022 και της αναμενόμενης χαμηλής παραγωγής για το 2023, σε ολόκληρο τον κόσμο αλλά, ιδίως, στις χώρες όπου το ελαιόλαδο παρουσιάζει τη μεγαλύτερη ζήτηση,

β) στην Ισπανία, που είναι η μεγαλύτερος παραγωγός ελαιολάδου παγκοσμίως, η αύξηση της τιμής είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, ακριβώς επειδή οι Ισπανοί είναι και ο πληθυσμός με τη μεγαλύτερη κατανάλωση ελαιολάδου στον κόσμο (άρα υπάρχει υψηλή ζήτηση),

γ) η Ισπανία και η Πορτογαλία έχουν χαμηλότερο συντελεστή Φ.Π.Α. επί της πώλησης ελαιολάδου, ωστόσο, παρουσιάζουν πολύ μεγαλύτερη αύξηση τιμών στο ίδιο χρονικό διάστημα από την Ελλάδα και

δ) η αύξηση της τιμής του ελαιολάδου, καταρχήν, δεν οφείλεται σε κρούσματα αισχροκέρδειας. Αν αυτό ήταν αληθές θα σήμαινε ότι όλοι οι έμποροι ελαιολάδου στην Ισπανία, στην Πορτογαλία, στην Ελλάδα και στην Ιταλία, έχουν συστήσει καρτέλ, κατά τη διάρκεια του 2023, και αισχροκερδούν εις βάρος του καταναλωτικού κοινού. Προφανώς, μια τέτοια προσέγγιση εντάσσεται στο πλαίσιο των θεωριών συννομωσίας και δεν χρήζει περαιτέρω ανάλυσης.

Σχετικά με όσα συγκεκριμένα αναφέρονται στην 992/03-10-2023 Ερώτηση αξίζει να υπογραμμιστούν τα ακόλουθα:

Πρώτον, ο ερωτών βουλευτής ισχυρίζεται ότι «σύμφωνα με έρευνα, συγκριτικά στοιχεία από Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία και Γαλλία, καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα έχει την υψηλότερη τιμή στο λάδι και βέβαια τον υψηλότερο ΦΠΑ». Το ζήτημα που ανακύπτει είναι ότι ο ερωτών βουλευτής δεν επισυνάπτει την «έρευνα» που δήθεν αποδεικνύει τα ως άνω αναφερόμενα, ούτε και τις πηγές στοιχείων επί των οποίων βασίστηκε η εν λόγω «έρευνα». Στο πλαίσιο αυτό γίνεται σαφές ότι δεν μπορεί να γίνει σοβαρή συζήτηση επί των δήθεν αποτελεσμάτων της «έρευνας». Σε κάθε περίπτωση, τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, που παρουσιάστηκαν ανωτέρω, διαψεύδουν την «έρευνα» που επικαλείται ο ερωτών βουλευτής.

Δεύτερον, ο ερωτών βουλευτής ισχυρίζεται ότι «το λάδι, που κυκλοφορεί αυτή τη στιγμή τυποποιημένο, έχει αγοραστεί πριν από 3-4 μήνες από τον παραγωγό περίπου στα 4,80-5 ευρώ το λίτρο μεσοσταθμικά». Με τον ισχυρισμό αυτό ερωτών βουλευτής υπονοεί ότι οι τιμές του ελαιολάδου που προσφέρονται στον καταναλωτή θα έπρεπε να είναι λίγο υψηλότερες από τα 5 ευρώ ανά λίτρο. Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι οι τυποποιητές ελαιολάδου έχουν μικρά αποθέματα λαδιού, ακριβώς επειδή η τιμή του αλλάζει με χρηματιστηριακούς ρυθμούς (συνήθως όχι περισσότερο από τα αποθέματα ενός μήνα). Επιπρόσθετα, αν η Πολιτεία επέβαλε πλαφόν στην τιμή του ελαιολάδου σε μία τιμή λίγο πάνω από τα 5 ευρώ ανά λίτρο για το περυσινό λάδι, το σύνολο του λαδιού αυτού θα δινόταν σε εξαγωγές στην Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία όπου αυτό θα μπορούσε να πωληθεί πολύ ακριβότερα με αποτέλεσμα να μην υπάρχει λάδι στα ράφια των καταστημάτων στην Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο, στο μέτρο του εφικτού και στο πλαίσιο της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας, προκειμένου να διαφυλάξει και να ενισχύσει την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών με ιδιαίτερη μέριμνα για τους πιο ευάλωτους οικονομικά συμπολίτες μας. Επιπλέον, θα πρέπει να τονιστεί ότι οι λαϊκίστικες «κορώνες» και η αναφορά σε, κατά τα λοιπά ατελέσφορες, «μαγικές λύσεις» αλλά και η διατύπωση αφοριστικών διαπιστώσεων περί ακρίβειας και γενικευμένης «αισχροκέρδειας» προσφέρουν κάκιστες υπηρεσίες στον ελληνικό λαό όπως διαπιστώσαμε όλοι οι Έλληνες, με πικρό τρόπο, την περίοδο 2009-2019.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εμπορίου
3. Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή

4. Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας